

Obsah

V případě básní, které autor nepojmenoval (značených * * *), uvádíme za označením incipit. Pokud má báseň název upravený nebo doplněný dodatečně Margaretou Morgensternovou, uvádíme jej menším písmem kurzívou v kulatých závorkách. Abychom případným zájemcům usnadnili orientaci mezi překlady a originály textů, uvádíme obsah také s německými názvy.

Úvody a předmluvy

- Tři předmluvy /7
- Historie (*Jak vznikly Šibeniční písně*) /10
- Fragmenty /10
- Pokus o úvod /13
- Ke třetímu, potažmo prvnímu vydání /15

I/ Šibeniční písně

- (MOTTO) /21
- (PROLOG) Šibeniční vrch /22
- Hymna šibeničnicků /23
- Šibeničnickova píseň k Žofii, katovic dívce /24
- * * * / Tak visíme, tak visíme, tak visíme po dny dlouze /25
- Píseň zrození čili: Znamení čili: Žofie a konec žádný /26
- Ne! /28
- Modlitba /29
- Veliké Lalulā /30
- Elf Dvanáct /31
- Havran Ralf vyznává lásku havranici Luise Broxakové /33
- Lunná ovečka /34
- Lunovis /35
- Havran Ralf /36
- Noční rybí zpěv /37
- Šibeničnickova jarní píseň /38
- Šibeničnickova modlitba a její vyslyšení /39
- Veselí králové /40
- Konejšile /41

Zvončerv /42
Štajdyš větrů v lomenici /43
Simsalbilka /44
Problém /45

II/

Trychtýře /47
* * * / Los nocí mýt se k jezeru /48
Novotvary navrhované přírodě /49
Tanec /50
Koleno /51
Povzdech /52
Bim, Bam, Bum /53
Svatba věcí („Überbrettl“) /54
Estetická lasice /55
Houpací židle na opuštěné terase /56
Zpověď červa /57
Ženuška s přeslicí /58
Vítr hvízdá... /59
Myš půlnocivá /60
Nebe a země /61
Láska /62
Lunné dění /63
Ti dva osli /64
Nocišelm a Sedmisvině aneb Šťastné manželství /65
Velerybák aneb Potopa /66
Lampa /67
Klapáník /68
Balada z tance smrti /69
Augurská /70
Bitevní zpěv /71
Promluvy a nepromluvy /72
Slavnost zpustlíka /73
Nálada ze čtvrtého kruhu /74
Kdopak? /75
Ježek /76

III/ Jdujen

- Jdujen /80
Latkový plot /81
Dvě láhve /82
Píseň o plavém korku /83
Kostka /84
Květina na tapetě /85
Nápadníci trůnu /86
Vesta /87
Výnos /88

IV/

- Filantropická /91
Voda /92
Vzduch /93
Luna /94
Břehy západní /95
Mezi časy /97
Mezi černokněžníky /98
Palmström /100
Služčin sen /101
Radosti v pokoji /102
L'art pas pour boeufs /103
Perla sezóny /104
Na scéně /105
Nedostatečný požár aneb Výchova k umění /106
* * * / Pan Majer mírou cítí se pro svět (*Pan Majer*) /107

V/

- Nosoběh /109
Anto-logie /110
Hystrix /111
Štika /112
Zkouška /113
V roce 1900 /114
Želželva /115

Kamvol /116
Kůň /117
Heroický pudl /118
Kuře /119
Noční obraz /120
Oko myši /121
Píseň o raccích /122
Ježek a Ježka /123
Hovor hlemýždě se sebou samým /124
Očková Kuřenka /125
Werwolf – Vlkodlak /126
Fingura /127
Hodinky /128
Km 21 /129
Slepýš a koza /130
Kozelec /131
Dva kořeny /132

VI/ Berlínské básně

Berlínu /136
* * * / Kdo duní tmou pozdních ulic /137
Stolování berlínské společnosti /138
Mord /139
Bábelské verše /142
E. P. P. /143
Věže (*Věže domů novoberlínských*) /144
V bavorské čtvrti /146
Berlínské služky v sobotu (*Služky v sobotu*) /147
Kámen místo chleba /148
Útěcha /149
Quartier latin /150
Z předměstí /151
O Steinově náměstí v Charlottenburgu /152
Zpěv Landwehrského kanálu /153
Sál /154

VII/ Sv. Expeditus

Sv. Expeditus /159

Zvon /163

Hříšná blecha /165

Tertius gaudens /166

Deus artifex /168

Buridanův osel aneb Dvě kupky sena /169

Osel a konec nikde /171

Beránek supí /172

Pět ďábelských legendiček

I. Mniši /173

II. Žák /174

III. Rabín /175

IV. Malíř /176

V. Kohout /177

Gramofon /178

*** / Ukaž mi, pravil mi démon (*Symbol člověka*) /179

Bláznivá (*Lod', Země'*) /180

*** / Dej světu chléb a víno z rév /181

*** / Člověk vsazen ve spiritus /182

Konvertita /183

Víra /184

Svatý Pardón /185

VIII/

Umění toalety /187

Nový vokál /188

V říši interpunkcí /190

Hrob psa /192

Milník /193

Drožkářský kůň /194

Dvík /195

Čas /197

Hor luny výr /198

Tříosminzajíc /199

Séance /200

Limba /201
Malba zvířat /202
Si duo faciunt idem, non fit idem /203
Hra přírody /204
* * * / Z psíčka slečny čarodějně /206
* * * / Stojí před domem lidé (*Šalba*) /207
Častý jev /208
Otázka etikety /209
Kulturu upevňující plnicí pero /210
Rondel (*Zlý den*) /211
Rondel /212
Světlo /213
* * * / Z vřesů na mě zří ovce v úleku (*Zrod filosofie*) /214
* * * / Ten tuleň na mě zrak upíral /215
* * * / Šel jsem se na ježka podívat /216
* * * / Kočka z křišťálu to byla /217
* * * / Jsi jakýms kočky embryem /218
* * * / Mě nejlásstějškou k sobě syt! (*Láska beze slov*) /219
Zapomnět /220
Křehký kmet /221
Znovustabilizovaný klid /222
* * * / Křeslo z proutí vrže /223

IX/

Tři zajíci /225
Leosrna /226
Golch a Flubis /227
Mezi obrazy v zrcadlech /228
Bezejmenná /229
Dopis jedné klapánice /230
Křídflák (*Děsunet*) /231
* * * / Žížalák šel jednoho dne /232
Déšť /233
* * * / V kamnech sedí, v kamnech středu /234
Lov liškodlaka /235
* * * / Luna, ta špatná pastýřka /237

- Ukolébavka (*Ukolébavka šibeničního dítěte*) /238
* * * / Lunná ovce *Dobrou dá si* (*Lunná ovečka*) /239

X/ Poznámky Jeremiáše Müllera k Šibeničním písním

- Vážený pane Morgensterne! /243
Hymna šibeničníků /245
Šibeničnickova píseň k Žofii, katovic dívce /245
Modlitba /246
Veliké Lalulā /246
Elf Dvanáct /247
Lunná ovečka /247
Havran Ralf /249
Noční rybí zpěv /249
Konejšile /249
Problém /250
Koleno /250
Povzdech /250
Bim, Bam, Bum /251
Houpací židle na opuštěné terase /251
Myš půlnocivá /251
Nebe a země /251
Lunné dění /251
Velerybák aneb Potopa /252
Jdujen /252
Laťkový plot /253
Dvě láhve /253
Píseň o plavém korku /253
Kostka /253
Vesta /254
Vzduch /254
Luna /254
Břehy západní /255
Mezi časy /255
Mezi černokněžníky /255
Hystrix /255
Píseň o raccích /256

Fingura /256

Limba /256

Věcné vysvětlivky /257

Celková ediční poznámka /276

Doslov /282

Einleitungen und Vorreden

- Drei Vorreden /7
Die Geschichte (*Wie die Galgenlieder entstanden*) /10
Fragmente /10
Versuch einer Einleitung /13
Zur dritten beziehungsweise ersten Auflage /15

I/ Galgenlieder

- (MOTTO) /21
(PROLOG) Galgenberg /22
Bundeslied der Galgenbrüder /23
Galgenbruders Lied an Sophie, die Henkersmaid /24
* * * / So hängen wir, so hängen wir, so hängen wir alle Tage /25
Das Geburtslied oder: Die Zeichen oder: Sophie und kein Ende /26
Nein! /28
Das Gebet /29
Das große Lalulā /30
Der Zwölf-Elf /31
Liebeserklärung des Raben Ralf an die Räbin Louise Broxak /33
Das Mondscharf /34
Lunovis /35
Der Rabe Ralf /36
Fisches Nachtgesang /37
Galgenbruders Frühlingslied /38
Des Galgenbruders Gebet und Erhörung /39
Die lustigen Könige /40
Das Hemmed /41
Der Glockenwurm /42
Tanz-Schnadahüpfel der Giebelwinde /43
Das Simmaleins /44
Das Problem /45

II/

- Die Trichter /47
* * * / Ein Elch geht nächtlich an den Teich /48
Neue Bildungen, der Natur vorgeschlagen /49

Der Tanz	/50
Das Knie	/51
Der Seufzer	/52
Bim, Bam, Bum	/53
Die Hochzeit der Dinge („Überbrettl“)	/54
Das ästhetische Wiesel	/55
Der Schaukelstuhl auf der verlassenen Terrasse	/56
Die Beichte des Wurms	/57
Weiblein mit der Kunkel	/58
Es pfeift der Wind...	/59
Die Mitternachtsmaus	/60
Himmel und Erde	/61
Liebe	/62
Mondendinge	/63
Die beiden Esel	/64
Der Nachtschelm und das Siebenschwein oder Eine glückliche Ehe	/65
Der Walfisch oder Das Überwasser	/66
Die Lampe	/67
Klabautermann	/68
Ballade aus einem Totentanz	/69
Augurisch	/70
Schlachtgesang	/71
Sagen und Nichtsagen	/72
Das Fest des Wüstlings	/73
Eine Stimmung aus dem vierten Kreis	/74
Wer denn?	/75
Der Igel	/76

III/ Der Ginggan

Der Ginggan	/80
Der Lattenzaun	/81
Die beiden Flaschen	/82
Das Lied vom blonden Korken	/83
Der Würfel	/84
Tapetenblume	/85

Kronpräsidenten /86

Die Weste /87

Ukas /88

IV/

Philanthropisch /91

Das Wasser /92

Die Luft /93

Der Mond /94

Die Westküsten /95

Unter Zeiten /97

Unter Schwarzkünstlern /98

Palmström /100

Der Traum der Magd /101

Zimmerfreuden /102

L'art pas pour boeufs /103

Die Perle der Saison /104

Auf einer Bühne /105

Der unzureichende Brand oder Zur Kunst erzogen /106

* * * / Herr Meier hält sich für das Maß der Welt. (*Herr Meier*) /107

V/

Das Nasobēm /109

Anto-logie /110

Die Hystrix /111

Der Hecht /112

Die Probe /113

Im Jahre 19000 /114

Die Schildkrökröte /115

Der Steinochs /116

Der Gaul /117

Der heroische Pudel /118

Das Huhn /119

Nachtbild /120

Das Auge der Maus /121

Möwenlied /122

Igel und Agel /123
Gespräch einer Hausschnecke mit sich selbst /124
Das Leichdornröschen /125
Der Werwolf /126
Die Finger /127
Die Uhr /128
Km 21 /129
Geiß und Schleiche /130
Der Purzelbaum /131
Die zwei Wurzeln /132

VI/ Berliner Gedichte

An Berlin /136
* * * / Wer stampft so spät den dunklen Damm /137
Berliner Gesellschaftsessen /138
Der Mord /139
Babelverse /142
Der E. P. V. /143
Die Türme (*Die Häusertürme von Neu-Berlin*) /144
Im Bayrischen Viertel /146
Berliner Mägde am Sonnabend (*Mägde am Sonnabend*) /147
Steine statt Brot /148
Trost /149
Quartier latin /150
Aus der Vorstadt /151
Vom Stein-Platz zu Charlottenburg /152
Der Berliner Landwehrkanal singt /153
Der Saal /154

VII/ St. Expeditus

St. Expeditus /159
Die Glocke /163
Der Sündfloh /165
Tertius gaudens /166
Deus artifex /168
Der Esel des Buridan oder Die zwei Heubündel /169

Esel und kein Ende	/171
Das Geierlamm	/172
Fünf Teufelslegendchen	
I. Die Mönche	/173
II. Der Schüler	/174
III. Der Rabbiner	/175
IV. Der Maler	/176
V. Der Hahn	/177
Das Grammophon	/178
*** / Zeig mir, sprach zu mir ein Dämon (<i>Das Symbol des Menschen</i>)	/179
Die Wahnsinnige (<i>Schiff > Erde <</i>)	/180
*** / Ja, gib der Welt nur Wein und Brot	/181
*** / Es steht der Mensch in Spiritus	/182
Der Konvertit	/183
Der Glaube	/184
Der heilige Pardauz	/185

VIII/

Toilettenkünste	/187
Der neue Vokal	/188
Im Reich der Interpunktionen	/190
Das Grab des Hundes	/192
Der Meilenstein	/193
Der Droschkengaul	/194
Der Zwi	/195
Die Zeit	/197
Der Mondberg-Uhu	/198
Der Dreiachtelhase	/199
Séance	/200
Die Zirbelkiefer	/201
Tierisches Gemälde	/202
Si duo faciunt idem, non fit idem	/203
Naturspiel	/204
*** / Des Zauberfräuleins kleiner Hund	/206
*** / Menschen stehn vor einem Haus (<i>Täuschung</i>)	/207
Häufige Erscheinung	/208

Etiketten-Frage /209
Der kulturbefördernde Füll /210
Rondel (*Ein böser Tag*) /211
Rondell /212
Das Licht /213
* * * / Erschrocken staunt der Heide Schaf mich an (*Geburtsakt der Philosophie*) /214
* * * / Der Seehund sah mich aus Augen an /215
* * * / Ich ging den Igel schauen, ich Schaf /216
* * * / Das war die Katze aus Kristall /217
* * * / Du bist ein Katzenembryo /218
* * * / Mich erfüllt Liebestoben zu dir! (*Lieb ohne Worte*) /219
Der Vergeß /220
Der zarte Greis /221
Die wiederhergestellte Ruhe /222
* * * / Der Korbstuhl knarrt. Ein Geist /223

IX/

Drei Hasen /225
Das Löwenreh /226
Golch und Flubis /227
Unter Spiegelbildern /228
Namenlos /229
Brief einer Klabaüterfrau /230
Der Flügelflagel (*Gruselett*) /231
* * * / Der Regenwurm trat eines Tags /232
Der Regen /233
* * * / In dem Ofen, in dem Ofen /234
Werfuchsjagd /235
* * * / Der Mond, der ist kein guter Hirt /237
Wiegenlied (*Galgenkindes Wiegenlied*) /238
* * * / Das Mondschaft sagt sich selbst gut Nacht (*Das Mondschaft*) /239

X/ Anmerkungen zu den Galgenliedern von Jeremias Müller

Sehr geschätzter Herr Morgenstern! /243
Bundeslied /245

Galgenbruders Lied an Sophie, die Henkersmaid	/245
Das Gebet	/246
Das große Lalulā	/246
Der Zwölf-Elf	/247
Das Mondscharf	/247
Der Rabe Ralf	/249
Fisches Nachtgesang	/249
Das Hemmed	/249
Das Problem	/250
Das Knie	/250
Der Seufzer	/250
Bim, Bam, Bum	/251
Der Schaukelstuhl auf der verlassenen Terrasse	/251
Die Mitternachtsmaus	/251
Himmel und Erde	/251
Mondendinge	/251
Der Walfisch oder Das Überwasser	/252
Der Ginganz	/252
Der Lattenzaun	/253
Die beiden Flaschen	/253
Das Lied vom blonden Korken	/253
Der Würfel	/253
Die Weste	/254
Die Luft	/254
Der Mond	/254
Die Westküsten	/255
Unter Zeiten	/255
Unter Schwarzkünstlern	/255
Die Hystrix	/255
Möwenlied	/256
Die Finger	/256
Die Zirbelkiefer	/256
Sachliche Erläuterungen	/257
Redaktionelle Gesamtanmerkung	/276
Nachwort	/282